

**CHINA
UN “ELEFANT”
CARE NU MAI POATE FI IGNORAT**

**CHINA
An “elephant” that can no longer
be ignored**

AUTORI

PARTEA I

CÂMPEANU VIRGINIA	Cap. I, II/2.1, 2.2, 2.3; Cap. V/5.3
CÎMPEAN RĂZVAN	Cap. II/2.4
PENȚEA SARMIZA	Cap. III; Cap. IV/4.2
DRĂGOI ANDREEA	Cap. IV/4.1
BĂLȚĂTESCU IONELA	Cap. IV/4.3
OEHLER ȘINCAI MONICA	Cap. V/5.1
BÂLGĂR CRISTINA	Cap. V/5.2
STĂNCULESCU ECATERINA	Cap. VI/6.4, 6.5

PARTEA II (english)

ZHU XIAOZHONG	Cap. I/1, 2, 3, 4
ZHANG YUXIN	Cap. I/1, 2, 3, 4
JIA RUIXIA	Cap. I/1, 2, 3, 4
CHEN XIN	Cap. I/5
CÂMPEANU VIRGINIA	Cap. II

Virginia CÂMPEANU

Coordonatori

Sarmiza PENCEA

**CHINA
UN “ELEFANT”
CARE NU MAI POATE FI IGNORAT**

**CHINA
An “elephant” that can no longer be
ignored**

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2012

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Angelica Mălăescu

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CÂMPEANU, VIRGINIA

China - Un elefant care nu mai poate fi ignorat / Câmpeanu Virginia,
Pencea Sarmiza. - București : Editura Universitară,
2012

Bibliogr.
ISBN 978-606-591-508-4

I. Pencea Sarmiza

338(510)

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786065915084

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2012
Editura Universitară
Director: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

ABREVIERI

ASEAN	Țările din Asociația Națiunilor din Asia de Sud-Est: Brunei, Cambodgia, Filipine, Indonezia, Laos, Malaysia, Myanmar, Singapore, Thailanda și Vietnam
ASEAN+3	Țările ASEAN, plus China, Japonia și Coreea de Sud
BRICS	Brazilia, Rusia, India, China și Africa de Sud
CE	Comisia Europeană
CTN	Corporații transnaționale sau multinaționale
UE-27, UE	Uniunea Europeană
UE-15	Vechile state membre ale UE: Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Olanda, Portugalia, Spania, Suedia
UE-12, NSM	Noile state membre ale UE: Bulgaria, Republica Cehă, Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, România, Slovacia, Slovenia, Ungaria
FMI	Fondul Monetar Internațional
G-7	Grupul celor șapte „mari” națiuni industrializate: Canada, Franța, Germania, Italia, Japonia, Marea Britanie și SUA
G-20	Grupul celor 20, care include miniștrii de finanțe și guvernatorii băncilor centrale din 19 țări: Africa de Sud, Arabia Saudită, Argentina, Australia, Brazilia, Canada, China, Coreea de Sud, Franța, Germania, India, Indonezia, Italia, Japonia, Marea Britanie, Mexic, Rusia, SUA, Turcia, alături de UE, reprezentată de președinția prin rotație a Consiliului UE și Banca Centrală Europeană
HT	High tech, produse de înaltă tehnologie
ISD	Investiții străine directe
OMC	Organizația Mondială a Comerțului
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PIB	Produs intern brut
PPP	Paritatea puterii de cumpărare
RMB	Renminbi sau yuan, moneda națională chineză
SAFE	Administrația de Stat pentru Valute din China
TIC	Tehnologia informațiilor și comunicațiilor
UNCTAD	Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare
USD	Moneda națională a SUA, dolarul american

PARTEA I

Motto: China is the elephant in the room
that no one is quite willing to recognize.
(*China este elefantul din cameră, pe care
nimeni nu este dispus să-l recunoască*)

Martin Jacques¹

¹ *When China rules the World*, The Penguin Press, New York, 2009

PREFAȚĂ

Această carte a fost realizată de o echipă de cercetători din cadrul Institutului de Economie Mondială al Academiei Române, pe baza analizei economice a unei largi documentații europene și internaționale, a datelor oficiale aduse la zi și a estimărilor unor organisme internaționale, precum și a schimburilor de opinii cu omologii noștri din China cu prilejul vizitelor organizate de Academia Română și Academia de Științe Sociale a Chinei, începând din anul 2004.

Cartea surprinde schimbările uluitoare ce au avut loc în ultimii 3-4 ani în arena economiei mondiale, mai ales în perioada crizei economice și financiare globale, schimbarea ierarhiilor în comerțul internațional, în fluxul de investiții străine directe, schimbarea poziției geo-strategice a super-puterilor economice mondiale. Actorul principal al acestor mutații este China, partener strategic al Uniunii Europene.

Întrebarea esențială la care am căutat un răspuns este dacă România, un partener mic al Chinei în Europa, dar cu potențial, va putea să devină un partener semnificativ al Chinei în Sud-Estul Europei, în condițiile în care există deja concurență între țări privind atragerea Chinei ca partener comercial și investițional.

Opiniile exprimate aparțin în întregime autorilor și nu reprezintă poziția Academiei Române. Mai mult, pentru a aduce la cunoștință și opiniile unor cercetători din China, am introdus în Partea II a cărții contribuțiile științifice ale acestora.

Totodată, lucrarea relevă rezultatele unui sondaj de opinie pe care l-am efectuat în rândul firmelor din România ce derulează operațiuni comerciale cu China, privind provocările și oportunitățile de dezvoltare a comerțului între România-țară membră a Uniunii Europene și China, în contextul mai larg al dezvoltării susținute a acestor relații între Uniunea Europeană și China.

Prof. Univ. Dr. Virginia Câmpeanu

București, iulie 2012

Capitolul I

CHINA – „ELEFANTUL” CARE NU MAI POATE FI IGNORAT

Prof.Dr. Virginia Câmpeanu²

La sfârșitul anilor 1990, lecturându-l pe renumitul om de știință american, Lester Brown³, ce activa în cadrul WorldWatch Institute, m-a surprins o predicție a sa referitoare la schimbarea ierarhiilor în economia mondială ce urma să aibă loc doar peste câțiva ani: „*Secolul 20 a fost al SUA, secolul 21 pare să fie al Chinei*”

Iată că a trecut numai un deceniu din noul secol și au apărut multe elemente care par să-l confirme pe Lester Brown, prin marile schimbări ce au avut loc deja pe scena mondială și continuă după marea criză economică și financiară globală din anii 2008-2009.

Am selectat cele mai semnificative schimbări în arena economiei mondiale a ultimilor ani, în care *actorul* principal este China, schimbări care pot interesa Uniunea Europeană în general și România, ca țară membră a Uniunii Europene, în contextul în care China reprezintă principala sursă pentru importurile Uniunii, precum și piața sa de export cu cea mai accelerată dinamică.

Mai mult, dat fiind regimul politic din China, *o țară –două sisteme*, au existat și mai există reticențe, alimentate nu de puține ori de mass-media europeană, privind dezvoltarea relațiilor comerciale și investiționale ale statelor membre ale Uniunii Europene cu China. Dar comerțul și investițiile sunt derulate nu de politicieni, ci de oameni de afaceri, iar orientarea acestora, în primul rând a celor informați, a fost îndreptată tot mai mult spre acest partener, care în ultimii ani a devenit a doua superputere a lumii, după SUA. Ca

² **Virginia Câmpeanu** este cercetător științific I la Institutul de Economie Mondială, Academia Română, Director Științific IEM (2002–2011), Coordonator și analist al Centrului de Studii Europene, Profesor universitar Universitatea Româno Americană, București. Specializare: analize economice cantitative și calitative, analize economice comparative pe Piața unică europeană, politici sectoriale europene, competitivitate

³ fondator al *The Earth Policy Institute* și autor al *Wednesday's Report* (SUA)

urmare, metaforic vorbind, nu mai putem face abstracție de prezența acestui „*elefant*”- China în arena mondială, fiind mult mai util să ne apropiem de el, să îl cunoaștem mai bine, să îmbunătățim relațiile cu el și să cooperăm.

De ce am ales *elefantul* ca fiind sugestiv pentru China? Nu are nici o legătură cu reprezentările religioase sau zodiacale, dar se leagă de încărcătura sa istorică și mai ales de realizările din ultimii 30 de ani ce au propulsat-o în elita economiei mondiale.

În literatura economică internațională am găsit abordări și aprecieri diferite privind economia Chinei, dar există unele superlative pe care nimeni nu le neagă, nu le contestă ci le indică drept „*the best of China*”, iar acestea ar fi primele elemente de care avem nevoie când vrem să cunoaștem îndeaproape „*elefantul*”.

• **China, a doua superputere economică a lumii**

Ultimii 5 ani au marcat schimbări uimitoare în ceea ce privește ordinea economică mondială. Astfel, în anul 2007, China a surclasat Germania devenind a treia mare putere economică după SUA și Japonia. A apărut apoi marea criză economică și financiară globală din anul 2008, pe care China a gestionat-o mai bine decât alte țări cu poziție importantă în economia mondială. După ce a suferit un declin economic de-a lungul a 13 luni, în al doilea trimestru din anul 2010 China a depășit provocările și a dublat predicțiile privind creșterea economică.

Marea schimbare s-a anunțat la începutul lunii iulie 2010, când estimările privind mersul economiei mondiale au arătat că Japonia, a doua mare economie a lumii după SUA, a fost devansată de China, care a devenit astfel a doua superputere economică a lumii. Comențatorii americani recunosc în China o superputere emergentă care „*scrie istoria economică a lumii*”.

• **China, cel mai mare exportator pe piața internațională**

Până la începutul crizei economice și financiare mondiale, Germania purta „*coroana de campion mondial la export*”. Datele privind starea economiei mondiale în anul de plină criză 2009 au relevat însă că Germania a fost ușor devansată, catapultând *China în poziția de lider mondial în comerțul internațional*, cu un volum al exportului de 1200 miliarde dolari (față de 1112 miliarde dolari⁴ exportul Germaniei și 1060 miliarde dolari exportul SUA, ce le

⁴ The Global Trade Information Services, Geneva, 2010

clasează pe locurile doi și respectiv trei în ierarhia exportatorilor pe piața internațională). Întreprinderile cu capital străin din China produc circa jumătate din exporturi, această țară continuând să atragă largi fluxuri de investiții străine.

Vestea apărută în primele zile ale anului 2010 nu a surprins prea mult analiștii, care afirmă că această țară a înregistrat în ultimul deceniu un ritm mediu anual de creștere a exportului de circa 20% și a ieșit relativ repede și cu bine din criză. Confirmarea oficială a venit apoi la sfârșitul lunii martie 2010 din partea Organizației Mondiale a Comerțului (OMC).

Aceste schimbări au avut loc pe fondul colapsului comerțului internațional în anul 2009, cea mai mare contracție a schimburilor comerciale după al doilea Război Mondial (cu 10%). S-a avansat ideea că în anul 2010, China ar fi fost „motorul” pentru redresarea și apoi creșterea accelerată a comerțului internațional, ajutând la *aprinderea luminiței de la capătul tunelului* pentru economia globală. Estimările au fost confirmate ulterior, prin creșterea accentuată a comerțului mondial începând cu anul 2010, ce a contribuit la revirimentul economiilor occidentale.

Mutațiile par de durată, atâta timp cât se consideră că redresarea Germaniei va dura mai mult, iar *sectorul de export nu va reveni până în anul 2014 la nivelurile din perioada pre-criză, chiar dacă în anul 2010 industriile ce produc pentru export și-au îmbunătățit activitatea* (raportul reprezentanților Federației industriașilor germani)⁵.

- **China, țara cu cele mai mari rezerve valutare din lume**

Dacă în anii 1970, rezervele valutare ale Chinei atingeau o medie anuală de circa 2 miliarde dolari, acestea au ajuns la cifre de ordinul zecilor de miliarde de dolari în prima jumătate a anilor 1990 și deja de sute de miliarde în a doua jumătate a deceniului respectiv. După anul 2000, nivelul rezervelor valutare chineze a crescut în ritm mai accelerat, ajungând în 2008 la circa 2000 miliarde.

Ulterior, potrivit și acestui parametru, criza economică și financiară mondială a schimbat ierarhiile în economică mondială, China reușind să dețină la sfârșitul anului 2009 cele mai mari rezerve valutare din lume, de 2390 miliarde dolari, devansând în acest fel Japonia. Poziția Chinei de lider mondial din această perspectivă s-a

⁵ Hans-Peter Keitel, The BDI Federation of German Industries

consolidat în 2011, atingând un nou record al rezervelor valutare de peste 3000 miliarde dolari⁶

- **China, importator masiv de resurse naturale**

În termeni absoluți, China deține un teritoriu vast, bogat în resurse naturale. În termeni relativi însă, raportat la populația sa de 1,3 miliarde de locuitori, adică aproape o cincime din populația globului, atât teritoriul cât și resursele naturale „sunt insuficiente și supuse unei enorme presiuni pentru protecția mediului”⁷

Politica de industrializare accelerată a Chinei din ultimii 30 de ani, pentru o creștere economică susținută, cu tranziția de la industria ușoară la industria grea și ulterior la industria high-tech a însemnat consumuri imense de resurse naturale, care în conivență cu politica de conservare a unei părți importante a propriilor resurse, au determinat recurgerea la tot mai multe importuri de materii prime. Acest proces a fost favorizat și de pregătirile masive ocazionate de Jocurile Olimpice din anul 2008 organizate la Beijing, dar a fost continuat și în perioada crizei economice globale, influențând creșterea prețurilor la resurse naturale pe piața internațională, precum și creșterea navlurilor maritime.

China importă masiv cam tot ce înseamnă resurse naturale (materii prime), de la cereale și soia la minereu de fier, aluminiu, cupru, platină, fosfați și potasiu, țiței și gaze naturale, produse forestiere pentru cherestea și hârtie, precum și bumbac, necesar pentru propria industrie textilă ce domină piața mondială.

Dezvoltarea industrială a Chinei, ca și cea la nivel global, a generat însă o serie de contradicții în ceea ce privește binomul dezvoltare-protecție a mediului. A apărut astfel îngrijorarea ecologiștilor globali față de creșterea dramatică a consumului de resurse naturale în China, în special față de utilizarea sporită a combustibililor fosili, în condițiile în care omenirea încearcă să minimizeze arderea acestora pentru a proteja mediul și a limita încălzirea globală pe de o parte, iar pe de altă parte pentru a evita epuizarea accelerată a resurselor naturale, distrugerea a tot mai multe păduri și implicit accentuarea schimbărilor climatice.

⁶ Mai exact, potrivit datelor oficiale, 3181,1 miliarde dolari în 2011

⁷ Jin Bei, The relationship between resource and environmental regulation and industrial competitiveness, China Economist, July- August 2009, p.40

- **China, cel mai mare producător mondial de energie**

În anul 2009, an de criză a economiei mondiale, China a devenit *lider mondial în investiții pentru producția de energie* și cel mai mare producător mondial în domeniu⁸, cu o rata de auto-aprovizionare de 90%.

Totodată, China se situează **pe primul loc în lume⁹ cu cele mai mari capacități instalate, bazate pe resurse regenerabile**, de 152 gigawatt (GW)¹⁰, acoperind în acest fel 10% din necesarul intern de consum, cu perspectiva majorării acestui raport la 16% în anul 2020.

- În ultimii ani, China a făcut mari investiții în domeniul energiei regenerabile (circa \$35 miliarde numai în 2009, instalând capacități de 52 GW).
- Cu o suprafața de *panouri solare* pentru încălzirea apei de 125 milioane m.p., deține 60% din capacitățile mondiale de încălzire a apei cu energie solară.
- În China se derulează cele mai mari proiecte în construcția de *centrale electrice nucleare*: 11 reactoare nucleare sunt operaționale, iar alte 24 unități sunt în construcție,
- China a devenit principalul producător mondial de *turbine eoliene și module solare*, cu o capacitate de 1200 megawatt (MW), devansând în anul 2007 Japonia și Germania (875 MW în Germania). În 2007 producătorul *Suntech* din China a majorat producția cu 110% și acum este proclamat **cel mai mare producător mondial de module solare** de către revista de specialitate „*Photon & Gerson Lehrman Group*”.
- China deține *cea mai mare capacitate hidroelectrică instalată* pe plan mondial (172 milioane kW); producția de energie electrică a hidrocentralelor sale (615,64 miliarde kWh în anul 2009) reprezintă circa 20% din întreaga electricitate generată în această țară.
Hidrocentrala denumită „Cele Trei Defilee” (*The Three Gorges Dam*), din provincia *Hubei*, cu o capacitate de 22,5GW,

⁸ China becomes world's largest energy producer, *People's Daily Online*, September 27, 2009

⁹ Bradsher, Keith, Jan 30, 2010, China leads global race to make clean energy, *New York Times*

¹⁰ Alok Jha, "China 'leads the world' in renewable energy". *The Guardian*. UK. 2011-02-02.

operațională în totalitate din anul 2011¹¹, este considerată a fi cea mai mare din lume. Costul construcției începute în 1994 a fost de 26 miliarde dolari.

Cea mai mare hidrocentrală din lume, „Cele Trei Defilee” pe râul Yangtze, China

Totodată, China este **principalul producător mondial de antracit**¹² și produce peste jumătate din producția mondială a acestui tip de cărbune superior¹³, deținând locul trei în ceea ce privește rezervele mondiale de cărbune. Cu o producție anuală de circa 2,4 miliarde tone și circa 5 milioane de persoane angajate în minele de cărbuni, China își acoperă integral necesarul intern de consum. *Proiectele sale de lichefiere a cărbunelui* au început chiar în perioada când prețul internațional al țițeiului se situa sub 40 dolari/baril, datorită creșterii necesarului de combustibili în sectorul de transporturi și a preferinței ca țara să nu fie dependentă de importul de țiței. Pe măsură ce, începând din prima jumătate a anului 2009, prețul țițeiului a crescut (depășind 100 dolari/baril în cea mai mare parte a intervalului 2009-2012), proiectele de lichefiere a cărbunelui s-au amplificat, fiind profitabile la un preț al țițeiului de cel puțin 40 dolari/baril.

¹¹ "Final Turbine at China's Three Gorges Dam Begins Testing". Inventor Spot. 2011-05-15.

¹² Cărbune utilizat în generarea electricității și în metalurgie, reprezintă 1% din rezervele mondiale totale de cărbune

¹³ U.S. Energy Information Administration 2010 international energy statistics; World Coal Association, Coal Facts 2011

- **China, cel mai mare consumator mondial de energie**

Cu numai zece ani în urmă, la începutul anilor 2000, consumul total de energie al Chinei reprezenta jumătate din cel al SUA, dar de atunci, a sporit în ritmuri accelerate (în medie de peste 10%/an), fiind parțial favorizat de intensele pregătiri pentru organizarea Jocurilor Olimpice de la Beijing (2008). Ca atare, anticipările privind depășirea consumului american de energie de către cel chinez în anul 2015 au fost invalidate, China dobândind poziția de lider mondial în consumul de energie¹⁴ mult mai devreme, în anul 2009. Acest fapt a fost posibil pe fondul recesiunii globale care a afectat sever SUA, încetinind activitatea industrială și implicit consumul său de energie. Concomitent, redresarea economică rapidă din China și ritmul accelerat al creșterii sale economice au condus la un necesar sporit de energie, astfel încât, în anul 2009 China a consumat 2,25 miliarde tone echivalent țiței, cu 4% mai mult decât SUA (2,17 miliarde tone echivalent țiței)¹⁵.

Dacă ne referim la resursele energetice, China este *cel mai mare consumator de cărbune din lume*¹⁶, iar pe măsură ce economia continuă să crească, consumul se va majora semnificativ. Cea mai mare parte (70%) din consumul de electricitate al Chinei este acoperită de cărbune¹⁷, dar această pondere relativă se va diminua în viitor pentru a asigura protecția mediului (știut fiind că cel mai poluant combustibil fosil este cărbunele), în condițiile în care această țară este considerată în plan global ca *cel mai mare emițător de gaze cu efect de seră*¹⁸.

China a devenit din 2008 *cel mai mare consumator de energie solară*¹⁹, furnizând instalații de încălzire a apei cu energie solară pentru 30 milioane locuințe.

¹⁴ The Wall Street Journal, July 20, 2010

¹⁵ Echivalent tone țiței reprezintă toate formele de energie consumată, inclusiv țiței, energie nucleară, cărbune, gaze naturale și energie din resurse regenerabile

¹⁶ World Coal Association, Coal Facts 2011, <http://www.worldcoal.org/resources/coal-statistics/>

¹⁷ World Coal, Coal and Electricity, <http://www.worldcoal.org/coal/uses-of-coal/coal-electricity/>, 7/03/2012

¹⁸ Catherine Brahic "China's emissions may surpass the US in 2007", New Scientist, April 25, 2007.

¹⁹ Energy: China becomes the world's largest solar power market, 2007-08-27, China Daily.com.cn

China, a doua țară mare consumatoare de țiței din lume, după SUA

Din anul 2010 China este *a doua țară mare consumatoare de țiței* din lume, după SUA și *al treilea importator net de țiței* după SUA și Japonia (3,8 milioane barili/ zi). Încă din anul 1993, China este importator net de țiței, provenit în mare proporție din Orientul Mijlociu. Ulterior, China a fost interesată în diversificarea surselor de aprovizionare cu țiței și a investit în câmpurile petrolifere de pe mapamond. Recent a încheiat afaceri cu țiței pe termen lung cu Rusia, Brazilia, Venezuela, Kazahstan, Angola și Ecuador, acordând în acest sens credite, în total de 50 miliarde dolari.

PetroChina este principalul rival al firmei americane Exxon Mobile, devenind încă din prima zi de cotare la bursa din Shanghai cea mai mare companie după valoarea de piață.

- **China, cel mai mare producător mondial de produse industriale**

În anul 2009, SUA, cu o producție industrială estimată la 1.717 miliarde dolari și-a menținut poziția de lider mondial, fiind urmată îndeaproape de China, cu o producție industrială de 1.608 miliarde dolari. În baza unor calcule complexe, economiștii americani de la *IHS Global Insight Consultancy*, au avansat în luna mai 2010 ideea că în anul 2011 China va produce o cincime din toate produsele manufacturate pe plan mondial, devenind cel mai mare producător

de produse industriale al lumii și depășind astfel Statele Unite, care ocupaseră această poziție încă din anii 1890 (când devansaseră Marea Britanie).

Muncitorii chinezi realizează 20% din producția industrială globală

Cele mai solicitate produse industriale chinezești de către consumatorii din toată lumea sunt mașini și echipamente electrice, electronice, îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilă, jucării și produse plastice.

- **China - cel mai mare producător mondial de aur**

După ce Africa de Sud a dominat producția mondială de aur timp de peste 100 de ani, în anul 2007 a cedat Chinei locul 1 în ierarhia producătorilor mondiali.

Specialiștii firmei londoneze de consultanță în domeniul metalelor prețioase GFMS Ltd.²⁰ apreciază că acest salt s-a produs în baza unor proiecte de exploatare a minelor de aur din China, conduse de parteneri din Canada și Australia, care au sporit producția chineză cu 12%, în 2007, până la aproape 10 milioane de uncii de aur (276 tone), ceea ce reprezintă a zecea parte din producția realizată pe plan mondial.

²⁰ The Wall Street Journal, 17 ianuarie 2008

Această schimbare în ierarhia mondială a producătorilor nu a împiedicat China să continue să cumpere cantități mari de aur de pe piața internațională, astfel că în anul 2009 a devenit *consumatorul numărul 1 de aur al lumii* devansând India. Creșterea accelerată a economiei chineze și a cererii de investiții au adăugat aurul pe lunga listă de produse unde China este principalul consumator mondial.

- **China, cel mai mare producător și cea mai mare piață de desfacere pentru autoturisme**

În anul de criză 2009, în baza stimulentei economice guvernamentale acordate cumpărătorilor de autovehicule, China a devansat SUA și Japonia, devenind cel mai mare producător în domeniul auto și cea mai mare piață de desfacere. Asociația chineză a producătorilor de automobile (CAAM) a anunțat creșterea producției cu 48% în 2009 față de anul anterior, ajungând la 13,8 milioane unități. Oficialii CAAM au anunțat o nouă creștere a producției în 2010, de peste 32%, depășindu-se 18,2 milioane autoturisme. În 2011 China, cu 18,6 milioane unități produse, a înregistrat recordul absolut, din toate timpurile, pentru o țară producătoare de autoturisme.

În paralel, performanțele slabe ale industriei auto din SUA și Japonia au contribuit la schimbarea locurilor în ierarhia mondială a producătorilor de autovehicule. (În cazul SUA acest lucru s-ar datora delocalizării unei părți importante din industria de automobile în Canada și Mexic).

Cele mai vândute mărci de autoturisme au fost cele produse de companiile Shanghai Volkswagen, FAW Volkswagen și Shanghai General Motors, toate societăți mixte ale unor producători din China cu multinaționale celebre din Germania și SUA.

- **China - peste 1 miliard utilizatori de telefoane mobile**

Datele publicate de Ministerul Industriei și Tehnologiei Informației din China la sfârșitul lunii mai 2012, indică o creștere accelerată a numărului de utilizatori de telefoane mobile. Astfel, doar în perioada februarie-mai 2012 numărul noilor utilizatori a crescut cu 33 milioane, ceea ce înseamnă, de exemplu, echivalentul populației totale a Canadei. În prezent China are 1,03 miliarde utilizatori de telefoane mobile și ocupă locul întâi în ierarhia mondială a țărilor, după acest criteriu.

I. CHINESE RESEARCH CONTRIBUTIONS

1. TRADE RELATIONS BETWEEN CHINA AND THE EU: STATUS, CHARACTERISTICS AND PROSPECTS

*Zhu Xiaozhong*³³⁹
*Zhang Yuxin*³⁴⁰
*Jia Ruixia*³⁴¹

After more than 30 years of development, the economic cooperation between China and the EU reached a new stage. Now the EU is China's largest trade partner and China established Comprehensive Strategic Partnership Relations with the European Union for the 21st Century, in order to promote trade and economic cooperation. Apart from regular political, trade and economic dialogue meetings, there are over 24 sector dialogues and agreements between China and the EU, ranging from environmental protection, to industrial policy, education and culture. The economic cooperation mechanism between China and the EU is continuously improved.

1. Sino-EU trade:

1.1. Trade in Goods

All the parties benefited from the trade between China and the EU. The EU's open market gave more opportunities to the Chinese goods and China's open policy also created a huge market for the

³³⁹ **Zhu Xiaozhong** is Researcher with The Institute of Russian, Central and East European and Central Asian Studies, Chinese Academy of Social Sciences (CASS)

³⁴⁰ **Zhang Yuxin** is Researcher with The Institute of Russian, Central and East European and Central Asian Studies, Chinese Academy of Social Sciences (CASS)

³⁴¹ **Jia Ruixia** is Researcher with The Institute of European Studies, Chinese Academy of Social Sciences (CASS)

EU companies. The EU has been China's most important trade partner since 2007.

According to Table no.1 and Table no.2, between 2004 and 2008 China continually increased its imports from the EU, the average annual growth reaching 12%, while the exports to the EU increased at more than double this rate, by 24.7%. In 2008, the EU was China's largest export partner, accounting for 21% of its total exports and for 11.8% of its imports. In 2009, China exported 299.43 billion US dollars' worth of goods to the EU, 17.3% less than during the previous year, but the EU still held the no.1 position in China's exports.

In 2008, China was the EU27's second most important trading partner after the USA, accounting for 6% of the EU27 exports and for 16% of the EU27 imports. China is now the EU's largest source of imports by far. The EU is also China's largest trading partner.

Table no.1: China's Trade with the EU (millions of euro)

Year	Import	Yearly Change %	EU's share of total Imports (%)	Export	Yearly Change %	EU's share of total Exports (%)	Balance	Import + Export
2004	55860	14,9	14,1	85700	23,1	18,6	29840	141560
2005	59651	6,8	12,6	117617	37,2	19,5	57967	177268
2006	72107	20,9	12,9	150801	28,2	20,0	78693	222908
2007	80852	12,1	13,0	178603	18,4	20,5	97751	259455
2008	88275	9,2	11,7	207158	16,0	21,0	118883	295434
Average Annual growth		12,1			24,7			41,3

Source: European Union and its main trading partners: economic and trade indicators http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113366.pdf

Table no.2: The EU's Trade with China (millions of euro)

Year	Import	Yearly Change %	Share of total EU Imports %	Export	Yearly Change %	Share of total EU Exports %	Balance	Import+ Export
2004	128590	21,4	12,5	48371	16,7	5,1	-80219	176961
2005	160327	24,7	13,6	51825	7,1	4,9	-108502	212152
2006	194828	21,5	14,4	63785	23,1	5,5	-131043	258613
2007	232536	19,4	16,2	71887	12,7	5,8	-160649	304423
2008	247858	6,6	16,0	78467	9,2	6,0	-169390	326325
Average Annual growth		17,8			12,9			16,5

Source: European Union and its main trading partners: Economic and trade indicators http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113366.pdf

It can be found out from Tables no.3 and no.4 that the trade flow between the United States and the European Union is much larger than that between China and the EU. Although the shares begin to decrease, the United States are still the biggest market for the EU's exports and an important source of its imports.

Table no. 3: EU External Trade in Goods (billion euro)

	Extra EU		United States		China		Russia		Japan	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
2001	895,85	983,81	244,88	202,53	30,55	81,62	31,38	62,98	45,49	80,88
2002	903,60	942,52	247,02	181,87	34,87	89,61	34,28	62,00	43,43	73,33
2003	882,88	940,76	226,43	157,39	41,17	105,39	37,07	67,78	40,95	72,00
2004	969,27	1032,37	234,61	158,36	48,19	127,46	45,83	80,72	43,34	74,20
2005	1071,86	1183,78	251,70	162,55	51,65	158,48	56,57	109,61	43,63	73,42
2006	1180,90	1353,52	267,90	176,51	63,36	191,77	71,94	137,02	44,66	76,48
2007	1240,91	1433,51	261,29	181,46	71,89	232,52	89,11	144,53	43,74	78,34
2008	1308,71	1551,63	249,59	186,40	78,43	247,70	105,15	173,62	42,39	74,95

Source : <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>; the table was reorganized by the author.

Table no. 4: Trade partners' shares of the EU-27 external trade (%)

	Extra EU-27		US		Russia		China	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
2001	100.0	100.0	27.8	20.8	3.6	6.7	3.5	8.4
2002	100.0	100.0	27.8	19.5	3.9	6.9	3.9	9.6
2003	100.0	100.0	26.1	16.9	4.3	7.6	4.8	11.4
2004	100.0	100.0	24.7	15.5	4.8	8.2	5.1	12.5
2005	100.0	100.0	24.0	13.9	5.4	9.5	4.9	13.6
2006	100.0	100.0	23.2	13.2	6.3	10.4	5.5	14.4
2007	100.0	100.0	21.1	12.7	7.0	10.1	16.2	16.0
2008	100.0	100.0	19.1	12.0	8.0	11.2	5.8	6.0

Source: ibid table no.3

1.2. Trade in Services

The services industry is the backbone of the EU economy. The output of the services industry accounts for more than 77 % of the EU's gross domestic product. Trade in services holds a very important strategic role in the EU external trade and the EU members are the most important participants in the world trade in services. For example, Germany was the world's largest exporter and the second largest importer of services in 2008; France ranked no.5 in exports and was the sixth in imports, in 2008.

China also made some improvements in the trade in services: it exported 1 428 billion dollars and it imported 1 133 billion dollars' worth of services in 2008, ranking no.2 in total exports and no.3 in total imports, respectively.

The EU held absolute advantages in trade in services with China and its trade surplus continued to increase. It can also be found out from Table no.5 that the volume of trade in services between China and the EU only accounted for a small percentage, of about 3%, of the EU's total trade volume in services.

Table no.5: The EU27 Trade in Services with China
(millions of euro)

	Exports			Imports			Balance		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
Total	13 346	17 766	20 414	11 890	13 770	15312	1 456	3 669	5102
Of which:									
transportation	4 330	5 513	8272	5 492	6 567	7 640	-1162	-1054	632
Travel	1 827	1 882	2009	2 473	2 913	2199	-646	-1013	-190
Other services	7 190	10369	10119	3919	4265	5446	3271	6104	6873
Of which:									
<i>Communication services</i>	200	233	296	154	187	195	46	46	101
<i>Construction services</i>	633	543	669	352	401	471	282	142	197
<i>Insurance services</i>	115	109	118	219	281	289	-104	-172	-171
<i>Financial services</i>	375	453	568	146	181	426	229	273	142
<i>Computer and information services</i>	345	541	940	113	171	194	232	370	745
<i>Royalties and license fees</i>	1474	1179	2053	32	120	90	1442	1059	1963
<i>Other business services</i>	3888	7127	5241	2775	2796	3626	1113	4331	1616
<i>Personal cultural and recreational services</i>	16	24	61	27	26	50	-11	-2	11
<i>Government services others</i>	145	160	174	101	104	104	43	56	70
Total extra-EU27	447080	498523	525304	378555	414399	454045	68525	84124	71259
China/total extra-EU	3.0%	3.6%	3.9%	3.1%	3.3%	3.4%			

Source: EU27 deficit in trade in goods with China of 170 bn euro in 2008. pdf , http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/6-18052009-BP/EN/6-18052009-BP-EN.PDF;

EU27 exports to China up by 21% and imports by 5% in the first ten months of 2011, <http://www.eds-destatis.de/en/press/download/2012/02/023-2012-02-13.pdf>

The Sino-EU trade in services have kept a steady growth in recent years and the EU held a trade surplus all the time. In 2008, the EU27 exported 20.4 billion euro worth of services to China, while imports from China amounted to 15.3 billion. In 2010, the EU27 exported 22.4 billion euro worth of services to China, while it imported 16.4 billion, meaning that the EU27 had a surplus of 6.0 billion in trade in services with China, compared with +5.1 billion in 2008 and +5.5 billion in 2009³⁴².

1.3. Trade structure

The structure of trade in goods

The main goods traded between China and the EU are machinery and transport equipment, manufactured goods and chemicals and related products. It can be found out from Table no. 6 and Table no.7 that the trade between China and the EU had the characteristics of an intra-industry trade: the goods which the two parties exchanged were almost in the same categories. In 2009, the exports of machinery, transport equipment and metals from the EU accounted for 69.6% of its total exports to China. The goods imported from China were machinery, textiles and appliances.

There are great improvements in Chinese trade structure, as the trade in manufactured goods account for more than 70% of its total trade. But if we analyzed the details of each group, it could be found that, firstly, most of the exports of hi-tech products were dominated by foreign-owned companies in the form of processing trade, which meant that the only thing the Chinese companies had done was to put the components together while the core technology was held by the foreigners. Secondly, the EU exported relatively advanced hi-tech intensive products to China and imported relatively inferior hi-tech intensive products from China. For example, the goods that EU27 exported to China included aircraft and motor cars, while the goods imported from China were computers and parts, mobile phones and video games³⁴³.

³⁴² EU27 exports to China up by 21% and imports by 5% in the first ten months of 2011, <http://www.eds-destatis.de/en/press/download/2012/02/023-2012-02-13.pdf>

³⁴³ Eurostat: news release, 72/2009 - 18 May, 2009.

Table no. 6: European Union, Imports from China: the top 5 products (2008)

SITC Codes	SITC Sections	Value (millions of euro)	Share of the Total (%)	Share of total EU Imports (%)
Total		247858	100,0	16,0
SITC 7	Machinery and transport equipment	114706	46,3	27,7
SITC 8	Miscellaneous manufactured articles	78105	31,5	40,1
SITC 6	Manufactured goods classified chiefly by material	36497	14,7	20,6
SITC 5	Chemicals and related prod, n.e.s.	9062	3,7	7,3
SITC 0	Food and live animals	3410	1,4	4,7

Source: ibid table no.1

Table no.7: European Union, Exports to China: the top 5 products (2008)

SITC Codes	SITC Sections	Value (millions of euro)	Share of the Total (%)	Share of total EU Imports (%)
Total		78467	100,0	6,0
SITC 7	Machinery and transport equipment	46592	59,4	8,2
SITC 6	Manufactured goods classified chiefly by material	9117	11,6	65,1
SITC 5	Chemicals and related prod, n.e.s.	8323	10,6	4,1
SITC 2	Crude materials, inedible, except fuels	5296	6,7	18,1
SITC 8	Miscellaneous manufactured articles	5079	6,5	3,7

Source: ibid table no.1

The structure of trade in services

It can be learned from Table no. 5 that, from 2006 to 2008, though the transportation services and travel services were the most important items exported to China, the EU held trade deficit on these two items. The EU also exported a large amount of business services to China. Among them, the trade volume of financial services, information services, royalties and license fees, other business services increased very quickly, and made a great contribution to the total trade surplus with China.

In 2010, the surplus mainly came from the export of the other business services, royalties & license fees and computer & information services, etc. For example, the surplus in other business services amounted 3.1 billion euro, accounting for almost half of its total surplus in 2010.

The development of trade in services is closely related to the development of the Chinese economy. With the further adjustment of China's industry structure, more attention is focused on the development of the services industry, especially the hi-tech intensive services, and, according to China's commitments under GATS, the services industry will open more to the outsiders, so that, undoubtedly, the trade in services between China and the EU will increase quickly in the near future; it will be a new field, with great potential, for further cooperation.

2. Outward and Inward FDI between China and the EU

Besides the exchange of goods and services, the flow of foreign capital among China and the EU countries is another important issue in their economic cooperation. The EU, the world's largest recipient and supplier of FDI, holds about half the global foreign direct investment (FDI) stocks³⁴⁴. With the further development of the Chinese economy, more and more EU multinational companies began to invest in China.

By the end of 2006, the EU's total investment in China reached 25.148 projects with a total contract value of US\$97.95 billion, out of which US\$53.18 billion actually received, accounting for 8 % of China's total foreign investment inflows. EU annual Foreign Direct Investment (FDI) into China rose from 6.7 bn in 2006 to 7.1 bn in 2007, then fell to 4.5 bn in 2008.

The foreign-owned companies played a very important role in Chinese exports, as more than 90% of the hi-tech products were controlled by foreign-owned companies.

**Table no. 8: The EU FDI flows with China
(million euro)**

	2006	2007	2008	2009	2010
EU FDI in China (outward)	6677	5329	6835	6492	7318
Chinese FDI in the EU (inward)	2232	713	-327	50	753

Source: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/6-18052009-BP/EN/6-18052009-BP-EN.PDF; <http://www.eds-destatis.de/en/press/download/2012/02/023-2012-02-13.pdf>

³⁴⁴ WTO : TRADE POLICY REVIEW : Report by the Secretariat : EUROPEAN COMMUNITIES Revision, WT/TPR/S/177/Rev.1, Page 228.15 May 2007.

It can be learned from Table no. 8 that, compared with the FDI from the EU, the quantity of Chinese outward FDI was rather small. The Chinese direct investment into the EU decreased from 2.2 bn euro in 2006 to 0.7 bn euro in 2007, then a disinvestment of 0.3 billion in 2008 occurred, afterwards a small recovery took place in 2009, and then the outward FDI from China to EU in 2010 recovered to the level of 2007. Most of China's outward FDI projects focus on the production of motor vehicles, household appliances, textile machinery, telecommunications, wood processing, assembly projects and other fields.

3. Issues in China-EU trade

With the continually increasing exchange of goods, services and capital, the trade imbalance and the trade frictions between China and the EU have aroused a lot of concern.

3.1. The substantial trade in goods surplus

From 2002 to 2011, the EU trade in goods with China increased almost 5.5 times in value, with EU exports to China rising from 38.6 billion in 2002, to 211.1 billion US dollar in 2011. The EU imports from China rose from 48.2 billion, to 356.0 billion. As a result, EU trade deficit with China increased significantly, reaching 144.8 billion in 2011, as compared to only 9.6 billion in 2002³⁴⁵.

Table no. 9: China's surplus in trade in goods with the EU (billion US\$)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EU			37.03	70.11	91.66	134.59	160.18	108.4	142.7	144.8
EU 15	9.66	19.09	31.59	63.09	81.68	115.31	134.05	-	116.5	116.7

Source: The Ministry of Commerce of China, Statistics 2002-2011, internet edition.

The huge trade surplus has created concern within various interest groups in the EU. A lot of measures have been taken to reduce the trade surplus. For example, the EU has been urging China to increase imports from the EU and, at the same time, various protectionist measures have been applied to Chinese goods: anti-dumping investigations, special precaution measures, voluntary exports restraints, technical standards, health standards, environmental or green trade barriers and so on. A lot of Chinese products

³⁴⁵ The Ministry of Commerce of China, Statistics 2002-2011, internet edition. <http://ozs.mofcom.gov.cn/date/5/dyncolumn.html>

were forced to graduate from the GSP system and not allowed to enjoy the preferential tariff treatments.

The trade between China and the EU keeps continuous growth since 2008, except for the decline in 2009. The trade volume amounted to 479.7 billion US dollars in 2010, and 567.2 billion US dollars in 2011, accounting for 20% of the Chinese total trade amount. The Sino-EU trade volume increased at the rate of 31.8% in 2010, but of only 18.3% in 2011, indicating a dramatic fall in the growth rate. The Chinese trade surplus with the EU decreased slightly, amounting to 144 bn US dollars in 2011. In the same period, the EU's export to China increased dramatically, reaching 20% growth rate in 2011.

The appreciation of the RMB resulted in an increase of the production cost for Chinese textiles, shoe-making, clothing, toys and other labor-intensive products, which weakened their price competitiveness. Considering the uncertain future of the euro zone debt crisis and the sluggish economy in the EU, the trade between the two parties could keep sliding down.

While there is more competition between the Chinese products and those of the new EU members, especially regarding labor-intensive products, the entry of new members into the EU would exert more pressure to the EU trade policy to protect its own markets.

3.2. The Frictions in the Sino-EU Trade

It is estimated the majority most of the Euro zone countries will keep negative growth in 2012 except for Germany. With the decreasing demand and sluggish economy, the protectionism will be the theme of the trade policy and will bring about more negative effects on the Chinese exportation.

The EU was the first economic entity that launched anti-dumping investigations against Chinese products and accused China of overproducing and dumping key sensitive products like steel, textiles, home appliances, and so on. In fact, China is the biggest target of EU antidumping investigations.³⁴⁶ It even extended its anti-dumping duty against Chinese goods produced in other customs territory.³⁴⁷

³⁴⁶ From 1 January 1995 to 31 December 2005, the EU initiated 327 anti-dumping proceedings, nearly all of which were against imports from the emerging countries, including China (60 cases), India (27), Korea (25), Taiwan (19), Russia (16), Thailand (15), Malaysia (13), Indonesia (12) and Poland (10). In contrast, there were only 8 cases against Japan and 9 against the United States.

³⁴⁷ For example, on April the 29th, 2008 the EC extended a 16.5-percent anti-dumping duty on Chinese leather shoes to Macao, which the EU alleged it was used by Chinese shoemakers as a transit area for re-exports to Europe. The duty was previously imposed by the EC in October 2006 on Chinese leather shoes.

In 2008, the EU levied heavy anti-dumping duties and punitive duties on Chinese shoes, bolts and steel pipes, to protect their own industry and domestic market. The European Union decided in December 2008 to impose 87% anti-dumping duties for five years on China's bolt exports, following one of the biggest anti-dumping investigation cases against Chinese products. As the largest consumer countries of bolt are the EU members, EU's action was regarded as the signal for increased popularity of protectionism in the EU.

Closely related to the EU's antidumping and countervailing measures is China's non-market economy (NME) status. In a report issued in 2008, the EU clearly concluded that China was not yet a 'market economy' and listed four conditions for China to fulfill. It indicated that China still had a long way to go before it got the market economy status.

If one of the 27 member countries is authorized to take anti-dumping measures by the European Commission, all Members, willing or not, are required to implement this unified EU policy. The demonstrating effect is significantly evident; other countries outside the EU would follow EU's actions. Now the EU has restarted the anti-circumvention, anti-absorption and other new investigation methods to find more new unfair-trade evidence. Its countervailing regulations amendment also makes it easier to implement countervailing investigations and all of these would increase the difficulty of EU market entry.

At the same time, technical barriers are also used as an effective way to protect the EU industry and market. A set of dual structured technical trade measures management system has been established including more than 300 legally binding EU directives and more than 100,000 technical standards, involving the safety, health, technical standards of industrial products, commodity packaging, labeling requirements, certification system as well as steps involving agricultural goods production, processing, transportation and storage. The EU has proposed that the states should strengthen technical negotiations and avoid the misuse of technology as disguised protectionist measures.

3.3. The carbon tariff proposal

Another important issue is the levy of the carbon tariff. The European Union held the 2010 climate policy hearing on the 15th -17th

of January, 2010; it was said that this public hearing would persuade the public to accept the important proposal about the levy of the carbon tariff. Researchers said that the levy of the carbon tariff may help the European Union obtain the dominant position in future climate change negotiations.

Climate change was one of the major topics at the meeting between the G8 and the emerging economies. China is willing to work with other countries on reaching a consensus on that issue and has set the goal of reducing by 20 percent the energy consumption in GDP and by 10 percent the main pollutant emissions, before the end of 2010. But the behavior in that matter of the EU and the US disappointed the emerging countries.

The Chinese government officials said the carbon tariff proposal is not in compliance with the principle of “common but differentiated responsibilities” between the developed countries and the developing ones, as defined by the Kyoto Protocol. Thus, the tariff will “severely impair the interest of developing countries”. The carbon tariff will not help to consolidate the joint efforts by various countries on climate change negotiations.

The imposition of the carbon tariff would have destructive results on Chinese exports. According to the World Bank’s calculations, if the carbon tariff would be implemented comprehensively in the international market, the products “made in China” would possibly face 26% average customs duties and the export volume would possibly slide by 21%.

4. Suggestions for further development of the China-EU trade

4.1. Treat the trade imbalance objectively

The trade imbalance and the trade deficit between China and the EU exist for a long time; it is an evitable phenomenon in the economic development and should be treated objectively by all the countries involved. Firstly, with its huge population, China has an absolute advantage in the production of labor-intensive products, which is also good for the EU consumers who can buy goods at much lower prices. Secondly, more than 60% of the Chinese exports are undertaken by the foreign countries in the form of processing trade, which means that the EU enterprises have earned huge profits by exporting to their home countries goods which were only

assembled/processed in China. Thirdly, a lot of economists admitted that while the EUs' trade deficit with China increased, its trade deficit with Japan, ChinaTaiwan and South Korea decreased. The reason was that many Japanese, South Korean companies, multinational companies included, moved their production sites to China and exported their goods in the name of Chinese products. So, the trade deficit is not the result of the Chinese dumping, but the result of international industry transfers and adjustments in developed countries. This situation cannot be improved greatly in the near future.

Solving the trade imbalance is the key to excluding the trade frictions between the two parties. China and the EU should further strengthen the cooperation in economic development. China should improve its industry and trade structure, encourage domestic consumption and reduce its huge foreign exchange reserves and trade surplus. The EU should lift its bans on the exports of hi-technology, and exert its competitive power on hi-tech products and trade in services to reduce the trade imbalance.

China also took pains to reduce the trade surplus; it continually sent trade groups to sign big orders with the EU companies. For example, in 2009, 36 deals exceeding 10 billion US dollars in total value were concluded with German companies.

4.2. More cooperation mechanisms needed for future development

At the Sino - EU Society forum, held in March 2009, the main sponsor said that the European community understood China in a very simple way, was not aware of China's economy openness and its industrialization history, and was also unable to understand China's decisions-making process. It was necessary to hold some forum to promote the mutual understanding between all the parties.

There are more and more issues which need close cooperation between China and the EU. A regular dialogue mechanism is needed to help all the parties to express their concerns and opinions on hot issues and exchange ideas on what policies should be used to deal with the situation. For example, the cooperation on encouraging the development of SMEs in China and in the EU countries, the collaboration mechanism to protect IPR and the owners' interests the

training program of the professionals needed to facilitate the consultation on finance, law and other consulting services.

The Sino-EU science and technology cooperation, especially in the energy sector, has been put into practice: the EU-China Clean Energy Center was officially established on April 30, 2010, launching the Practical Cooperation in Renewable Energy, Clean Coal, Bio Fuel and Energy Efficiency.

4.3. Mutual understanding about the FDI policy adjustment

Recently, there have been some complaints from the EU businessmen. They complained that the Chinese investment environment has been deteriorated in recent years and there was some unfair treatment to the foreign capitals; some multinational companies began to consider withdrawing from China. But at the same time, more multinational companies admitted that their business in China improved in the last year and that they would continue to increase their investment in China.

It is normal for a government to adjust its development policy to adapt to the new economy development requirements. According to the new regulation, China offered a lot of favorable policies to the investors in the high tech industry, services industry, energy conservation and environmental protection fields, but established some restrictions on the items which generated heavy pollution and heavy energy consumption. Qualified foreign capital companies can become public listed companies and issue company bonds in Chinese capital market. The purpose of policy adjustment is not to restrict MNC business activities in China, but to further improve the market economy system, to create a more fair, stable and transparent market environment for fair competition between foreign and domestic companies. With its huge market potential and bright economic development prospects, China is still a very attractive market for foreign companies. As the figures show, in 2009 the total world FDI volume decreased by 40%, but the capital flows to China decreased only by 3%.

Obviously, China still needs more improvements in its market economy structure and policy transparency, to make policies and the business environment more predictable. In this process, the foreign-owned companies could play an important role. The government should listen to the MNCs' suggestions and opinions carefully and

learn from the developed countries useful experience, to establish its own market system.

4.4. Efforts needed for the IPR protection

Several years ago, some EU companies complained that the IPR protection was too weak to tolerate and the system needed great improvement. Now the situation has been improved. The dialogue on the Sino-EU IPR2 was held successfully in Beijing and established strategic focus for IPR2 projects. The chairman of the forum presented the achievements made by China in the last three years. Since a lot of new IPR protection measures have been used in Shanghai Expo, the chairman was sure that the successful IPR protection experience in the Shanghai Expo would promote further the development of protection technology around the world³⁴⁸.

On the EU side, in order to better protect consumers and IP rights-holders, the Council adopted a new Regulation to combat counterfeiting and piracy. The Regulation clarifies the means and conditions for customs action against goods suspected of infringing intellectual property rights. "Act on Customs Measures against Suspected Infringing Products" (EG/383/2003) came into effect on the 1st of July, 2004. Compared to other developing countries, China faced more stringent intellectual property rights protection measures from the EU.

Recently some Chinese tourists' counterfeited trademark clothing was confiscated; also China was accused of counterfeiting Ferrari sport cars. Such cases highlight EU's concern on the issue. Even in the international exhibition held in Berlin, Germany, the German Customs checked all Chinese products in the name of "suspicion of infringing intellectual property rights".

These issues indicate that Chinese companies are not familiar with the IPR protection system and operation rules in developed countries. They also do not know how to protect their legal rights. According to the EU statistics, from 1996 to 2008, Chinese companies applied for the registration of 2 626 trademarks,

³⁴⁸ IPR2 is a cooperative project carried on between European Union and China from 2007 to 2011 on Chinese intellectual property protection issues. This project provides the technical support to help China construct its legislation system, improve its management law enforcement ability, enhance the projects users and government official's information acquisition ability and provide personal aid to individuals

accounting for only 0.37% of the total registrations in the EU, while the foreign companies applied for the registration of one hundred thousand trademarks in China, only in 2007. So Chinese companies should realize the importance of IPR protection and take active measures to protect their own rights.

Conclusion

In 2011, the Sino-EU trade accounted for 13.3% of EU total external trade, the export to China accounting for 9% of its total export, while import accounted for 17.3%³⁴⁹. With the huge demand for trade in service in China, there are more opportunities to promote further trade cooperation between the two parties.

The EU and China are very important participants in the world economy. Their trade relationship has a huge influence on the world economy development. Although there are disputes and dissatisfaction regarding the trade imbalance, trade protection, IPR protection and FDI policy adjustment, the cooperation and the mutual understanding between the EU and China are the most important for the two parties.

The EU should realize that the development of China's economy is both an opportunity and a challenge for both of and therefore, cooperation and competition will be the theme for their trade relation. Both parties should remain open in the face of fierce competition and ensure fair competition and opportunities for foreigners' enterprises in their market. China and the EU should eventually build mutually beneficial trade relations, continuing to narrow the trade gap, solve the trade dispute and create more business opportunities for companies. An in-depth economic cooperation between China and the EU would be a win-win position for both of them.

Add to References

- 1、www.gov.cn 2010年04月29日。
- 2、EU27 exports to China up by 21% and imports by 5% in the first ten months of 2011, <http://www.eds-destatis.de/en/press/download/2012/02/023-2012-02-13.pdf>
- 3、European Commission : Trade, Growth and World Affairs---TRADE POLICY AS A CORE COMPONENT OF THE EU'S 2020 STRATEGY, com (2010) 612.
- 4、European Commission : TRADE RESTRICTIVE MEASURES IDENTIFIED IN THE CONTEXT OF THE ECONOMIC CRISIS : OCTOBER 2010 – 1 SEPTEMBER 2011.

³⁴⁹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2006/september/tradoc_113366.pdf

CUPRINS

PARTEA I

PREFAȚĂ	9
CAPITOLUL I	
CHINA – „ELEFANTUL” CARE NU MAI POATE FI IGNORAT	11
CAPITOLUL II	
DE CE CHINA CONTEAZĂ TOT MAI MULT PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ?	23
2.1. Contextul economic global a favorizat dezvoltarea schimburilor comerciale	24
Mutații spectaculoase în ”arhitectura” economiei mondiale	24
Criza globală a anilor 2008-2009 și redresarea cu mai multe viteze	26
Criza a indus mutații în ierarhiile economiei mondiale	29
Mai curând sau mai târziu – China prima super-putere a lumii	31
2.2. Comerțul UE-27- China a crescut exponențial	33
Uniunea Europeană – cel mai mare partener comercial al Chinei.	33
De la o ușoară sincopă la un nivel record al comerțului bilateral ...	33
Deficit comercial nesustenabil al UE pe relația China	34
Dispute teoretice asupra deficitului comercial - soluționate	36
China – cea mai dinamică piață de export a UE-27	37
Posibilități enorme pentru business-ul european în China	39
Importul UE reprezintă peste două treimi din comerțul cu China ...	40
China- principala sursă a importurilor UE-27	40
Importurile masive din China aduc beneficii sau pierderi consumatorilor din Uniunea Europeană?	41
2.3. Uniunea Europeană contează pe investitorii chinezi	42
Investițiile directe ale Chinei în străinătate - oportunitate sau pericol?	42
Investițiile în străinătate - necesitate pentru China	43
Spre o mai mare convergență între UE-27 și China	44
Marea Britanie și Franța – campioane în atragerea investițiilor directe din China	45
Investiții directe chineze în Estul Europei axate pe energie, industrie chimică și telecomunicații	47

Uniunea Europeană are nevoie de bani, China este dispusă să investească sume imense	49
2.4. Cadrul legal favorizează dezvoltarea relațiilor economice UE27-China	50
Uniunea Europeană - suportor al accesului Chinei la Organizația Mondială a Comerțului	50
UE desemnează China - partener strategic	51
Elemente de consens la Comisia mixtă UE-China	52
Dialog la nivel înalt Uniunea Europeană-China	54
Tematica dialogului se schimbă după criza economică din 2009 ..	54
Mai sunt probleme de soluționat în relațiile UE-China	57
Oportunități pentru agenții economici din Uniunea Europeană, dar și bariere	58
CAPITOLUL III	
CHINA – DRUMUL SPRE UN NOU POL DE PUTERE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ	
3.1. Suntem toți într-o barcă	62
3.2. Transformarea Chinei – evoluții macroeconomice	66
Creștere economică de două cifre în 11 din ultimii 20 de ani	66
Factorii de susținere a creșterii economice în China	70
a. Investițiile	70
b. Productivitatea muncii	79
c. Comerțul internațional	81
d. Consumul intern- viitorul motor al creșterii economice	83
3.3. China - un jucător greu de ignorat pe piețele lumii	86
Impactul Chinei asupra cererii, ofertei, prețurilor și fluxurilor investiționale internaționale	86
Impactul Chinei asupra poluării, epuizării resurselor naturale ale lumii și încălzirii globale	94
CAPITOLUL IV	
CHINA ÎNFRUNTĂ CRIZA ECONOMICĂ GLOBALĂ ȘI CÂȘTIGĂ	
4.1. Primele semne ale crizei economice în China și efectele asupra economiei reale	98
Efectele crizei: evidențierea unor mari vulnerabilități	99
Efecte ale crizei asupra ocupării: creșterea șomajului	103
4.2. Contracarea efectelor crizei economice globale	105
Modelul de dezvoltare chinez: statul are controlul strategic <i>asupra direcției economiei</i>	105
Pachetul anti-criză de investiții și stimulare fiscală	108
Politici orizontale: programe de revitalizare a exportului și de încurajare a consumului intern	114

Politici orizontale: valorificarea oportunităților externe	118
Politici verticale: programe de restructurare și modernizare în industrii selectate	123
Cealaltă față a monedei?	137
4.3. China câștigă noi poziții geostrategice	141
Locul actual al Chinei pe plan economic și strategic global	141
Interdependență și competiție China- SUA	145
„Opțiunea nucleară” a Chinei nu mai este de actualitate	148
Mișcări strategice ale Chinei de sprijin pentru Europa	150
Trei poli de putere cu perspective diferite	153
China strânge relațiile cu economiile emergente	154
Investiții strategice ale Chinei: țiței și gaze	155
CAPITOLUL V	
OFENSIVA CHINEI PE PIAȚA FINANCIARĂ	159
5.1. Măsuri recente de politică monetară adoptate de autoritățile chineze .	159
Decizii surpriză în 2012	161
Noi tendințe la nivelul rezervelor valutare chineze	162
Liberalizarea cursului de schimb al yuanului și internaționalizarea sa treptată	165
5.2. Sectorul financiar nebanca din China	173
Ce și cum operează sistemul financiar nebanca	174
Particularitățile sistemului financiar nebanca în China	175
Riscuri potențiale asupra sistemului banca și economiei reale	179
China reglementează sectorul non-banca	181
5.3. China dezvoltă instrumente financiare derivate, evitând greșelile ce au condus la criza financiară globală	183
China introduce CDS pe piața financiară pentru managementul riscului	184
Firmele străine pot face tranzacții denominate în yuani din 2010 ..	185
CAPITOLUL VI	
ROMÂNIA - MICUL PARTENER AL CHINEI, CU POTENȚIAL MARE	186
6.1. Premise favorabile pentru dezvoltarea relațiilor economice cu China	186
Climat european stimulat prin parteneriatul strategic UE- China .	186
6.2. Potențialul economic al României	188
Deceniul de boom al economiei românești	188
România pe primele locuri în ierarhia noilor state membre central și est europene	189
Recesiune în România după o creștere economică robustă	189
Potențialul comparativ al industriei românești	191
Ritmuri de creștere a economiei între cele mai înalte din UE-27 în următorii ani	194

6.3. Nivel record al comerțului României cu China în 2011	195
Strategia națională de export impulsionează exportul spre China .	196
Ce produse românești se cer pe piața Chinei	197
China - a cincea sursă de import a României	198
Importul din China concentrat pe trei grupe de produse	199
Se adâncește deficitul comercial al României pe relația China	200
6.4. Comerțul României cu produse din domeniul tehnologiilor înalte pe relația China	201
“Fenomenul China” în comerțul mondial cu produse din domeniul tehnologiilor înalte	201
Ce produse HT exportă China? Și ce importă?	203
Comerțul România- China cu produse din domeniul tehnologiilor înalte	203
6.5. China și România în clasamentele internaționale privind competitivitatea și facilitățile de derulare a comerțului exterior	205
Indicele de facilitare a comerțului - ETI	207
Logistica – sursă strategică a avantajului competitiv în economia globală	210
Măsurarea performanțelor logistice din domeniul comerțului și pozițiile Chinei și României	211

CAPITOLUL VII

ANCHETĂ SOCIOLOGICĂ CU PRIVIRE LA RELAȚIILE COMERCIALE ALE COMPANIILOR DIN ROMÂNIA CU CHINA

Introducere	215
I. Analiza frecvenței distribuției	216
II. Analiza asociată a indicatorilor utilizați în sondajul de opinie	219

PARTEA II

I. CHINESE RESEARCH CONTRIBUTIONS	222
1. TRADE RELATIONS BETWEEN CHINA AND THE EU: STATUS, CHARACTERISTICS AND PROSPECTS	222
1. Sino-EU TRADE	222
1.1. Trade in Goods	222
1.2. Trade in Services	224
1.3. Trade structure	226
The structure of trade in goods	226
The structure of trade in services	227
2. OUTWARD AND INWARD FDI BETWEEN CHINA AND THE EU ..	228
3. ISSUES IN CHINA-EU TRADE	229
3.1. The substantial trade in goods surplus	229
3.2. The Frictions in the Sino-EU Trade	230

3.3. The carbon tariff proposal	231
4. SUGGESTIONS FOR FURTHER DEVELOPMENT OF THE CHINA-EU TRADE	232
4.1. Treat the trade imbalance objectively	232
4.2. More cooperation mechanisms needed for future development	233
4.3. Mutual understanding about the FDI policy adjustment	234
4.4. Efforts needed for the IPR protection	235
Conclusion	236
5. TRADE AND ECONOMIC COOPERATION BETWEEN CHINA AND CEE COUNTRIES	237
An overview on China-EU trade	237
China-CEE trade and economic relations	241
The growth model of China's trade	247
China's approach to investment	250
Opportunities and obstacles for China when investing in CEE	252
Some recommendations	252
For governments	252
For investors	253
For social actors	253
II. COMPLEMENTARITIES AND POTENTIALS IN TRADE BETWEEN ROMANIA AND CHINA	254
1. The general context of Romanian - Chinese trade developments .	254
• EU-27 – China trade development	254
• Romania, as a New Member State of EU-27	256
2. Romania - China trade development	258
3. Prospects and opportunities for the Romanian- Chinese trade	260
A N E X E P A R T E A I	265
BIBLIOGRAFIE SUPLIMENTARĂ SELECTIVĂ	281

CONTENTS

PART I

FOREWORD	9
CHAPTER I	
CHINA - “THE ELEPHANT” WHICH CAN NO LONGER BE IGNORED	11
CHAPTER II	
WHY CHINA MATTERS MORE AND MORE FOR THE EUROPEAN UNION	23
2.1. The global economic setting favoured trade development	24
Spectacular changes in the “architecture” of the world economy ..	24
The 2008-2009 global crisis and the multi-speed recovery	26
The crisis has induced changes in the world economy hierarchies	29
Sooner or later – China the no.1 superpower of the world	31
2.2. Exponential increase of the EU27-China trade	33
The European Union – the main trade partner for China	33
From a slight syncope to record bilateral trade volume	33
EU unsustainable trade deficit with China	34
The theoretical disputes on trade deficit are solved	36
China - the most dynamic EU27 export market	37
Huge Opportunities for the European business in China	39
EU imports make over two thirds of its trade with China	40
China - the main EU27 import source	40
Do the massive imports from China bring benefits or losses to the EU consumers?	41
2.3. The European Union counts on Chinese investors	42
Chinese outward direct investments – opportunity or menace?	42
Outward investments – a must for China	43
Towards greater EU27-China convergence	44
Great Britain and France – champions at attracting Chinese investments	45
Chinese direct investment in Eastern Europe focussed on energy, chemical industry and telecommunications	47

European Union needs money, China is willing to invest huge amounts	49
2.4. The legal framework favours the development of the EU-China economic relations	50
The European Union – a supporter of China’s access into the WTO	50
China nominated as strategic partner for EU-27	51
Elements of consensus at EU-China Joint Commission	52
EU-China High-level Economic & Trade dialogue	54
The dialogue’s topic changes after 2009 economic crisis	54
Issues still to be settled in EU-China relations	57
Opportunities for EU business, but barriers too	58
CHAPTER III	
CHINA – THE PATH TO THE TOP	62
3.1. We’re all on the same boat	62
3.2. China’s avatar – macroeconomic developments	66
Two-digit economic growth rate in 11 of the last 20 years	66
The economic growth drivers in China	70
(a) Investments	70
(b) Productivity	79
(c) Foreign trade	81
(d) Domestic consumption – the future main driver of the economic growth	83
3.3. China – a hard to ignore player in the world markets	86
China’s impact on demand, supply, prices and investment flows in international markets	93
China’s impact on world pollution, depletion of non-renewable natural resources and global warming	94
CHAPTER IV	
CHINA CONFRONTS THE GLOBAL ECONOMIC CRISIS AND WINS	98
4.1. The early signs of the economic crisis in China and the impact on the real economy	98
The effects of the crisis: the revealing of great vulnerabilities	99
The effects of the crisis on employment: unemployment increase	103
4.2. Counteracting the outcomes of the global economic crisis	105
The Chinese development model: the State has the strategic control of economy’s direction	105
The investment and fiscal stimulus package	108
Horizontal policies: programmes to revitalize exports and encourage domestic consumption	114

Horizontal policies: turning the external opportunities to good account	118
Vertical policies: restructuring and upgrading programmes for selected industries	123
The obverse of the coin?	137
4.3. China wins new geo-strategic positions	141
China's present economic and strategic positioning	141
Interdependence and competition: China-US	145
China's "nuclear option" given up	148
China's strategic moves to back up Europe	150
Three superpowers with different views	153
China strengthens its relations with emerging economies	154
China's strategic investments – oil and gas	155
CHAPTER V	
CHINA'S OFFENSIVE IN THE FINANCIAL MARKET	159
5.1. Recent monetary policy steps taken by the Chinese authorities....	159
Surprising decisions made in 2012	161
New trends of the Chinese foreign exchange reserves	162
The yuan exchange rate liberalization and its progressive internationalization	165
5.2. The shadow banking system in China	173
How the shadow banking or non-banking financial system functions	174
Particular features of the non-banking financial system in China ..	175
Potential risks for the banking system and the real economy	179
China regulates the non-banking system	181
5.3. China develops derivatives on financial market avoiding the mistakes which led to the global financial crisis	183
China introduces CDS on financial market for risk management...	184
Foreign companies could make yuan-denominated transactions ..	185
CHAPTER VI	
ROMANIA - THE LITTLE CHINA'S PARTNER WITH GREAT POTENTIAL	186
6.1. Favourable premises for economic relations development with China	186
Strategic partnership EU-China is a stimulus <i>for Romanian – Chinese economic relations</i>	186
6.2. The economic potential of Romania	188
Boom decade of the Romanian economy	188
Romania highly-ranked in the hierarchy of the new CEE Member States	189
Recession în Romania after strong economic growth	189
The comparative potential of Romanian industry	191
Growth rates among the highest in the EU27 in the next years	194

6.3. Record of Romanian trade with China in 2011	195
The National Export Strategy boosts export to China	196
What Romanian products are required on the Chinese market? .	197
China – the fifth source of import for Romania	198
Imports from China focussed on three product groups	199
The trade deficit with China is growing	200
6.4. Romania-China trade in high-technology products	201
The “China phenomenon” in high-tech products world trade	201
What high-tech products China exports and what products imports	203
Romania-China trade in high-tech products	203
6.5. Romania and China in international rankings by their competitiveness	
and foreign trade enabling. The international competitiveness of	
China and Romania	205
The Trade Enabling Index (TEI)	207
Logistics – strategic resource of the competitive advantage in the	
global economy	210
Measuring logistic performance in trade. Chinese and Romanian	
rankings	211

CHAPTER VII

SURVEY REGARDING TRADE RELATIONS OF THE ROMANIAN COMPANIES WITH CHINA

Introduction	215
I. Analysis of the frequency distribution	216
II. Analysis of the survey results according to the respondents' opinions	219

PART II

I. CHINESE RESEARCH CONTRIBUTIONS	222
1. TRADE RELATIONS BETWEEN CHINA AND THE EU: STATUS, CHARACTERISTICS AND PROSPECTS	222
1. Sino-EU trade	222
1.1. Trade in goods	222
1.2. Trade in services	224
1.3. Trade structure	226
The structure of trade in goods	226
The structure of trade in services	227
2. OUTWARD AND INWARD FDI BETWEEN CHINA AND THE EU ..	228
3. ISSUES IN CHINA-EU TRADE	229
3.1. The substantial trade in goods surplus	229
3.2. The frictions in the Sino-EU trade	230

3.3. The carbon tariff proposal	231
4. SUGGESTIONS FOR FURTHER DEVELOPMENT OF THE CHINA-EU TRADE	232
4.1. Treat the trade imbalance objectively	232
4.2. More cooperation mechanisms needed for future development	233
4.3. Mutual understanding about the FDI policy adjustment	234
4.4. Efforts needed for IPR protection	235
Conclusion	236
5. TRADE AND ECONOMIC COOPERATION BETWEEN CHINA AND CEE COUNTRIES	237
An overview of China-EU trade	237
China-CEE trade and economic relations	241
The growth model of China's trade	247
China's approach to investment	250
Opportunities and obstacles for China, when investing in the CEE	252
Some Recommendations	252
For governments	252
For investors	253
For social actors	253
II. COMPLEMENTARITIES AND POTENTIALS IN TRADE BETWEEN ROMANIA AND CHINA	254
1. The general context of Romanian- Chinese trade developments ..	254
• EU-27 – China trade development	254
• Romania, as a New Member State of EU-27	256
2. <i>Romania - China trade development</i>	258
3. <i>Prospects and opportunities for the Romanian- Chinese trade</i>	260
APENDICES PART I	265
ADDITIONAL REFERENCES	281